

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

SKUPŠTINA CRNE GORE

Predsjednici
Danijeli Đurović

PRIMLJENO:	24. 6	20 22	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/22-60		
VEZA:			
EPA:			
SKF/ODVICA:			PRILOG:

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru finansija, gospodinu Aleksandru Damjanoviću, postavljam sljedeće

POSLANIČKO PITANJE:

Koliko je ministarstvo finansija prihodovalo sredstava po osnovu novouvedenih akciza na gorivo za jahte do danas, da li je prije donošenja odluke urađena *cost-benefit* analiza i što su pravi razlozi koji su Vas motivisali da donesete ovakvu odluku?

Obrazloženje ću dati na sjednici Skupštine.

Odgovor tražim i u pisanoj formi.

POSLANIK

Petar Ivanović

Crna Gora

Ministarstvo finansija

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	1.07	20 22	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/22-60R		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:	PRILOG:		

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 03-076/22-16928/2

29. jun 2022. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

- n/r generalnog sekretara, g-dina Aleksandra Klarića –

Poštovani g-dine Klariću,

U prilogu Vam dostavljamo odgovor na poslaničko pitanje poslanika DPS-a, g-dina Petra Ivanovića, u vezi uvećanja prihoda po osnovu novouvedenih akciza na gorivo za jahte za rekreaciju i razloga za donošenje Pravilnika kojim su jahte izuzete iz postupka snabdijevanja „duty free“ gorivom.

S poštovanjem,

MINISTAR,
mr. Aleksandar Damjanović

PITANJE:

Koliko je Ministarstvo finansija prihodovalo sredstava po osnovu novouvedenih akciza na gorivo za jahte do danas, da li je prije donošenja odluke urađena cost-benefit analiza i šta su pravi razlozi koji su Vas motivisali da donesete ovakvu odluku?

ODGOVOR:

Plovni objekti, uključujući i jahte za rekreaciju su se shodno Pravilniku o posebnim mjerama carinskog nadzora i carinskom postupku za snabdijevanje prevoznih sredstava u međunarodnom saobraćaju ("Službeni list RCG", br. 78/06 i 57/07, "Službeni list CG", br. 52/10, 34/11, 27/13, 52/14, 8/15, i 126/20), snabdijevali gorivom iz carinskih skladišta i posebnih spremišta u slobodnim zonama (gorivo bez plaćenih uvoznih dažbina, "duty free" gorivo), prije napuštanja teritorijalnih voda. Ova vrsta olakšice bila je u primjeni od 2006. godine i uvedena je u cilju podsticanja razvoja nautičkog turizma.

Ministarstvo finansija je, 3. juna 2022. godine, donijelo Pravilnik o dopuni Pravilnika o posebnim mjerama carinskog nadzora i carinskom postupku za robe koje se koriste za snabdijevanje prevoznih sredstava u međunarodnom saobraćaju ("Službeni list CG", broj 59/22), kojim su plovni objekti koji se koriste za privatne svrhe (rekreacija, razonoda), uključujući i jahte za rekreaciju, izuzeti iz postupka snabdijevanja gorivom iz posebnih skladišta/spremišta koja se nalaze u pristaništu, odnosno luci iz koje plovni objekat isplovljava, bez plaćanja uvoznih dažbina (akcize i pdv-a). Pravilnikom je propisano da upotreba plovnih objekata za privatne svrhe podrazumijeva korišćenje plovnih objekata i plovila od strane njihovih vlasnika ili po osnovu zakupa, za rekreaciju, odnosno prevoz putnika i robe bez naknade. Osnovni razlozi za izmjenu pravilnika su usaglašavanje sa relevantnim propisima i praksom država članica EU i prikupljanje dodatnih prihoda po osnovu akcize i PDV-a na promet goriva.

Od strane Evropske komisije je ocijenjeno da je snabdijevanje plovnih objekata koji se koriste za privatne svrhe (rekreacija, razonoda) na način propisan navedenim pravilnikom u suprotnosti sa relevantnom regulativom i praksom država članica EU. Naime, u izvještajima o napretku i na sastancima sa Evropskom komisijom je u više navrata isticana potreba usaglašavanja carinskih propisa u ovom dijelu sa pravnom tekovinom EU, koja dozvoljava da se bez plaćanja akcize i PDV-a gorivom snabdijevaju samo plovni objekti koji prevoze putnike uz naknadu, odnosno koji obavljaju komercijalne i industrijske djelatnosti. Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01..76/05, 04/06, "Službeni list CG", br. 16/07, 73/10.....49/22, 65/22) i Zakon o akcizama ("Službeni list RCG", br. 65/01, 12/02, 76/05, "Službeni list CG", br. 76/08, 50/09, 78/10.....49/22, 65/22) su u dijelu oporezivanja mineralnih ulja za potrebe plovnih objekata usaglašeni sa relevantnim propisima EU.

Takođe, u komunikaciji sa drugim nadležnim institucijama, obavještavani smo da postoje indicije da se pomenuta pogodnost često zloupotrebljavala, jer su primijećeni slučajevi snabdijevanja gorivom i kratkotrajnog napuštanja carinskog područja. Dakle, u tim situacijama se gorivo trošilo na teritoriji Crne Gore, čime su ostali učesnici u vodenom saobraćaju dovođeni u neravnotežan položaj.

Potrebno je istaći da statističke podatke date u ovom odgovoru treba analizirati sa određenom rezervom, prije svega zbog kratkog uporednog vremenskog perioda na koji se odnose.

U Tabeli 1 objedinjeni su podaci dostavljeni od strane CI Zelenika CF Kumbor (Portonovi) i CI Luka Tivat (Porto Montenegro). Isti se odnose na količinu sipanog "duty free" i "domaćeg" goriva u mjesecu junu, od 2019-2022. godine.

Dostavljanje podataka tokom pomenutog mjeseca podijeljeno je na period od 1-10. juna i 11-24. juna (za svaku godinu), kako bi se lakše izvršila uporedna analiza sa ovom godinom i uzela u obzir izmjena Pravilnika, koja je stupila na snagu 11.6. o.g.

U periodu nakon stupanja na snagu izmjene Pravilnika nije točeno "duty free" gorivo, što znači da su korisnici ovog goriva bile samo jahte koje sada nemaju pravo na isto. Sa druge strane, primjetna je povećana potrošnja "domaćeg" (sa obračunatim dažbinama) goriva za pomenuti period, u odnosu na 2019., 2020. i 2021., što može navesti na zaključak da određene jahte nisu napustile pomenutu luku, već da sada sipaju "domaće" gorivo. Ovaj iznos (cca 553.000 litara) je okvirno sedam puta veći nego 2019. godine, što navodi na zaključak da je samo tokom ovog perioda u 2022. g. naplaćeno preko 100.000 eura akciznih prihoda više nego u uporednom periodu 2019. g. Važno je istaći da su Odlukom o umanjenu iznosa akcize za promet bezolovnog benzina i gasnih ulja ("Službeni list Crne Gore", br. 59/22) umanjeni iznosi za promet bezolovnog benzina i gasnih ulja za 50%. Ova odluka primjenjivaće se do 5. jula 2022. godine i bila je na snazi tokom posmatranog perioda.

TABELA 1

CI Zelenika (CF Kumbor) i CI Luka Tivat

2022	Količina izdatog "duty free" goriva (u litrima)	Količina izdatog "domaćeg" goriva (u litrima)
01.-10.06.2022.	1.429.045,42	67.706,65
11.-24.06.2022.	0,00	553.368,55
2019-2022	Količina izdatog "duty free" goriva (u litrima)	Količina izdatog "domaćeg" goriva (u litrima)
01.-10.06.2019.	979.781,62	47.597,50
11.-24.06.2019.	1.846.149,85	75.915,92
01.-10.06.2020.	656.734,46	10.007,98
11.-24.06.2020.	1.832.003,94	24.382,70
01.-10.06.2021.	911.024,10	47.811,71
11.-24.06.2021.	2.422.493,00	93.604,35

U Tabelama 2 i 3 dostavljamo podatke PJ Carinarnice Bar o količini goriva kojim se snabdijevaju jahte za rekreaciju. Podaci su dati pojedinačno po lokacijama na kojima se vrši snabdijevanje: Luka Bar i Marina Bar.

U Tabeli 2 nalaze se podaci Luke Bar, koji se odnose na jun ove godine (prije i poslije stpanja na snagu izmjena Pravilnika), kao i za jun u periodu od 2019-2021. godine.

Od 1-10. juna o.g. sipano je cca 630 000 litara "duty free" goriva. Nije sipano "domaćeg" gorivo. Od 11-24. juna o.g. nije sipano "duty free" gorivo i iskorišćeno cca 415 000 litara "domaćeg". Tokom juna, u periodu od 2019-2021. nije sipano gorivo sa obračunatim dažbinama („domaćeg“).

Dakle, nakon stupanja na snagu izmjena Pravilnika zabilježeno je povećanje količine usutog goriva sa obračunatim dažbinama u jahte za rekreaciju. Usutih 415 000 l "domaćeg" goriva odnosi se na jahte koje su sada u obavezi da koriste gorivo sa plaćenim dažbinama.

TABELA 2

Luka Bar: pumpa "Jugopetrol"

2022	Količina izdatog "duty free" goriva (u litrima)	Količina izdatog "domaćeg" goriva (u litrima)
1-10.6.2022.	629.340	0,00
11-24.6.2022.	0,00	415.696
2019-2021	Količina izdatog "duty free" goriva (u litrima)	Količina izdatog "domaćeg" goriva (u litrima)
1-10.6.2019.	138.139	0,00
11-24.6.2019.	58.457	0,00
1-10.6.2020.	425.000	0,00
11-24.6.2020.	873.773	0,00
1-10.6.2021.	444.248	0,00
11-24.6.2021.	654.130	0,00

U Tabeli 3 nalaze se podaci Marine Bar, koji se odnose na jun ove godine (prije i poslije stpanja na snagu izmjena Pravilnika), kao i za jun u periodu od 2019-2021. godine.

Kao što se vidi iz pomenute tabele, količina usutog „domaćeg“ goriva u periodu od 11-24. juna o.g. je cca 36.000 litara, što je znatno veća količina od „domaćeg“ goriva iskorišćenog u jahtama tokom istog perioda 2019. (cca 19.000 litara), 2020. (cca 8.500 litara) i 2021. (cca 19.300 litara) godine.

TABELA 3

Marina Bar: pumpa "Petrol Crna Gora MNE" DOO iz Podgorice

2022	Količina izdatog "duty free" goriva (u litrima)	Količina izdatog "domaćeg" goriva (u litrima)
1-10.6.2022.	12.175,59	DIZEL – 8.939 BENZIN – 4.310
11-24.6.2022.	941,97	DIZEL – 29.378 BENZIN – 6.720
2019-2021	Količina izdatog "duty free" goriva (u litrima)	Količina izdatog "domaćeg" goriva (u litrima)
1-10.6.2019.	61.490,78	DIZEL – 10.932 BENZIN – 2.817
11-24.6.2019.	37.764,65	DIZEL – 11.359 BENZIN – 7.444
1-10.6.2020.	46.603,73	DIZEL – 2.672 BENZIN – 1.884
11-24.6.2020.	18.937,00	DIZEL – 5.847 BENZIN – 2.928
1-10.6.2021.	9.687,26	DIZEL – 2.497 BENZIN – 6.948
11-24.6.2021.	50.596,29	DIZEL – 5.644 BENZIN – 13.709

Kako je navedeno na početku ovog dopisa, donošenje zaključka o eventualnom povećanju korišćenja "domaćeg" goriva kao direktna posljedica izmjena Pravilnika je preuranjeno, odnosno zahtijeva veći protok vremena i detaljniju analizu na osnovu različitih kriterijuma.

Shodno navedenom pravilniku, strane jahte i čamci namijenjeni sportu ili rekreaciji, mogu se snabdijevati životnim namirnicama, duvanskim proizvodima i alkoholnim pićima bez plaćanja dažbina, ukoliko se nabavljaju u propisanim količinama. U dijelu ostalih olakšica, podsjećamo da se shodno članu 24a Zakona o porezu na dodatu vrijednost, PDV obračunava i plaća po sniženoj stopi od 7% na servisne usluge koje se pružaju u marinama.

U vezi sa ponudom u regionu (Hrvatska, Albanija), ističemo da u susjednim državama postoji obaveza za jahte za rekreaciju da koriste gorivo sa obračunatom akcizom, prilikom napuštanja njihovog carinskog područja.